

Svårigheter – denna världs sanna natur

Av: *Jasser Auda*

I sin välkända bok, Al-Hikam (Visdomens ord), säger sheikh Ibn 'Ataa'illah As-Sakandari:

”Bli inte förvånad när svårigheter kommer i denna värld. Den visar bara sin sanna natur och karaktär.”

Om Allahs tjänare vänder sig till honom i ånger, litar på Honom, renar sin avsikt till Honom, tänker på Honom och tar sig tid, så kommer trons ljus att skina i hans hjärta och han kommer att närma sig Allah. I vilket fall som helst, som Ibn 'Ataa har sagt, så ”finns det inget verkligt avstånd mellan dig och Honom så att du behöver påbörja en resa. Och bandet mellan dig och Honom har inte kapats så att du behöver laga det.”

Profeten Muhammed nämnde att Allah sade:

”Min tjänare fortsätter att närma sig Mig med ytterligare gärningar tills Jag älskar honom. När Jag älskar honom är Jag hans hörsel med vilken han hör, hans syn med vilken han ser, hans hand med vilken han slår och hans fot med vilken han går. Om han ber Mig så ger Jag honom och om han söker Mitt beskydd så ger Jag honom det” (Al-Bukhari), och ”Och om han närmar sig Mig med en spann så närmar Jag Mig honom med en armlängd. Och om han närmar sig Mig med en armlängd så närmar Jag Mig honom med en famn. Och om han kommer till mig gående så går Jag till honom med fart” (Al-Bukhari och Muslim).

Men det är en av Allahs eviga och universella lagar att när Allah älskar någon så kommer Han pröva honom med prövningar i denna värld. Allah säger:

”Tror människorna att de efter att ha förklarat "Vi tror" skall lämnas i fred utan att få utstå prövningar?” (Al-Ankabut:2).

Ett påstående om tro måste prövas. Allah säger:

”Helt visst skall Vi sätta er på prov så att de bland er som vill sträva och kämpa [för Guds sak] och de tålmodiga och uthålliga får ge sig till känna, och Vi skall pröva [hur uppriktiga ni är i] era förklaringar.” (Muhammed:31).

Prövningar varierar men den förväntade reaktionen är den samma – tålamod och gudsfruktan.

”Vi skall helt visst låta er utstå prövningar genom fruktan, hungersnöd, förlust av egendom och liv och frukten [av ert arbete]. Förkunna för de tålmodiga och uthålliga ett glatt budskap” (Al-Baqarah:155).

”Ni skall helt visst få utstå prövningar i vad avser er egendom och er själva, och ni skall få höra många skymford från dem som fått ta emot uppenbarelser före er och från dem som sätter medhjälpare vid Guds sida. Men om ni bär allt med jämnmod och fruktar Gud [har ni bestått provet]; detta [kräver] fasthet i föresatsen!” (Aal 'Imran:186).

Allah tillkännager att detta världsliga liv är värt väldigt lite. Så om Han tar ifrån en människa detta världsliga liv eller en del av det och vägleder honom till ånger och skänker honom Sin nåd och paradiset i gengäld, så är det en bra affär! Därför sade Profeten (frid och välsignelser över honom):

”De mest prövade människorna är profeterna, sedan de näst bästa, sedan de näst bästa. En människa kommer att prövas i enlighet med hans nivå av trofasthet till Gud” (Ibn Hibban).

Av denna anledning skall man, om livet är fyllt av svårigheter och utmaningar, inte bli förvånad eller fråga varför. Det är som om Ibn 'Ataa frågar oss: Vad heter denna värld? Svaret på arabiska är ”ad-dunya”, som bokstavligt talat betyder det lägre livet. Därför är det inte förvånande om tråkiga omständigheter, otrevliga beteenden och dödliga konsekvenser visar sig, för dessa saker kommer ur detta lägre livs själva natur och väsen.

Att acceptera detta världsliga livs natur, hjälper tjänaren att uppnå grundläggande dygdighet och att ta ett viktigt steg på sin resa till Allah. Det är tålamod med prövningar. Tålamod är en egenskap som för tjänaren in i Guds närvaro, som nämndes tidigare: ”Gud är sannerligen med de tålmodiga, de som håller ut.” (Al-Baqarah:153). Och om vi befinner oss i Allahs närvaro, varför skulle vi då oroa oss?

Tålamod är av tre typer, nämligen; (1) tålamod med att göra gott, (2) tålamod med att undvika ont, och (3) tålamod med prövningar. Tålamod med att göra goda gärningar (1) betyder att den troende alltid skall vara aktiv, utan att göra det svårt för sig. Allah säger:

”Han har inte lagt på er svåra eller tunga plikter i [utövningen av er] religion” (Al-Hajj:78).

Profeten såg en gammal man som gick med stöd av sina två söner och frågade om honom. Folket informerade honom om att han hade svurit att resa till fots till Ka'bah. Profeten sade: ”Allah behöver inte att denna gamla man plågar sig själv” och beordrade honom att få skjuts till Ka'bah (An-Nasaa'i). Det är inte ”tålamod” att plåga sig själv eller skada sig själv.

Vad gäller tålamod med att undvika ont (2), så betyder det att en troende skall undvika att begå det som Gud har förbjudit. Till exempel kan vi läsa i Koranen om profeten Yusuf/Josef och en av de prövningar han utsattes för.

”Men [det hände sig att] kvinnan, i vars hus han bodde, försökte förföra honom; hon reglade dörrarna och sade: 'Kom nu till mig!' [Josef] svarade: 'Gud är mitt fäste! Min husbonde har behandlat mig väl och den som begår sådan orätt kommer att råka illa ut!’” (Yusuf:23).

Det finns stor belöning för denna sorts tålamod. Profeten (frid och välsignelser över honom) säger att en av de sju personerna som Allah skall ge skydd med Sin skugga på den dag då det inte finns någon skugga förutom Hans, är

”En man som en vacker kvinna av hög rang förför till äktenskapsbrott, men han avvisar med orden: Jag fruktar Gud” (Al-Bukhari och Muslim).

Och tålamod med Allahs prövningar (3) är av flera nivåer, av vilka alla bär betydelsen av att avstå från någonting. Den mest grundläggande nivån av tålamod med Allahs prövningar är att avstå från att begå onda gärningar. En högre nivå är att avstå från att beklaga sig med tungan. Och slutligen den högsta nivån av tålamod som är att avstå från att ens beklaga sig i sitt hjärta.

Att avstå från att begå synder är ett villkor för att rena sitt hjärta. Allah säger om hycklarna:

”Vi har låtit dem utstå prövningar och lidanden, men de ödmjukade sig inte inför sin Herre och de

kommer inte att be om nåd” (Al-Mu'minun:76)

När en människa stöter på problem, befinner han/hon sig vid ett vägskäl; att antingen ångra sig och ge upp inför Allah eller att falla i synd, vilket betyder att misslyckas i prövningen.

På ett högre plan kräver tålamod med Allahs prövningar att man avstår från att till och med beklaga sig över prövningen. Detta kallas ”vackert tålamod”, som Allah berättar om i historien om profeten Jakob (frid över honom), när han sade: ”Tålamod, du sköna [dygd, är vad jag nu måste visa: ingen klagan och inga förebråelser]!” (Yusuf:18), och ”Min sorg och min smärta anförtror jag bara Gud” (Yusuf:86). Profeten Jakob (frid över honom) beklagade sig bara inför sin Herre och vägrade att beklaga sig inför någon annan.

Att ha tålamod med Allahs beslut på hjärtats nivå är den bästa sortens tålamod. Den troende uppnår denna nivå när han/hon inte bara avstår från att tala om svårigheten, utan också avstår från att vändas i sitt hjärta. Själen har alltid ro, även vid svårighetens kulmen. Profeten sade:

”Sant tålamod finns vid olyckans första törn” (Al-Bukhari och Muslim).

Om den troende har tålamod i prövningen, så kommer han/hon att framskrida på Allahs väg.

”Vid den flyende tiden! Människan förbereder helt visst sin egen undergång, utom de som tror och lever ett rättskaffens liv och råder varandra [att hålla fast vid] sanningen och råder varandra [att bära motgång med] tålamod.” (Al-'Asr:1-3).

Och motgången varar hur som helst inte för evigt.

”På prövningen följer lättnad! [Ja,] på prövningen följer lättnad!” (Ash-Shahr:5-6).